

den gamle Bygning ere forspundne. At Forslaget paa dette Punkt kommer ud over Nutidens videstgaaende Restaurationsprincipper, er vel muligt; men det har ikke desmindre forekommet Arkitekten at have sin Berettigelse, fordi det formentlig vil være urigtigt at bevare Præget af Ruin og Vemlæstelse paa en Kirkebygning, der skal benyttes til Gudstjeneste. Her maa finde et Kompromis Sted mellem Arkæologien og Bygningens arkitektoniske Løst, hvorved den tabte Harmoni, som bidrager til at fremkalde en Stemning, der bliver medvirkende ved det, der foregaar i Kirken, kan genvindes.

At saadanne nye Tilføjelser skal særlig nævnes det vestligste Tag, som blev ødelagt ved Branden 1806, og Kapellerne paa Korsarmenes Østside. Ved Udgravninger har Arkitekten tidligere fundet Fundamenterne, som angave disse Bygningsdeles oprindelige Udstrækning. Hvad den arkitektoniske Udskyrelse angaar, da findes der i ældre — om end mangelfulde — Tegninger ret god Vejledning til dens Bestemmelse. Ved Tabet af det vestlige Parti har Kirken Forhold lidt meget, og at der intet vil tabes ved Fjernelsen af den nuværende Vestgavl, forudsættes det, at alle, der have set den, ville være enige i. Kapellerne paa Østtiden udgjorde et vigtigt Led i Kirkens Anlæg, og deres Fjernelse har medført en uheldig Tomhed. Taarnet er en senere Tilføjelse, der bærer den seneste Middelalderens Præg — bestemt kan dets Opførelsestid ikke angives. Dets Konstruktion er vel mindre heldig, og dets Vægt har medført nogle Revner i den Del af Bygningen, der bærer det. Smidertid har det dog staaet hidtil, uden at det tør siges at have medført nogen Fare, og naar passende konstruktive Foranstaltninger tages, findes der ingen Anledning til at foreslaa dets Fjernelse. At det flade Tag, som Taarnet fik efter den ovennævnte Brand, er til absolut Mispryd, derom antager Arkitekten, at der maa være Enighed, og det foreslaas derfor ombyttet med et Spir af beskeden Form.

En Betragtning af Murværket ovenover Høstirkens Hvelvinger og af Vinduesforholdene godtgør, at denne Del af Bygningen oprindeligt har haft fladt Loft. Dette Loft er senere i Overgangstiden mellem Rund- og Spidsbueperioden blevet afløst af murede Hvelvinger. For disse Fjernelse har der til forskellige Tider rejst sig Stemmer; men Arkitekten har troet, at man ved et saadant Skridt vilde gaa ud over det ved Standsættelsen af et middelalderligt Monument tilladelige. Uagtet Hvelvingerne, hvad Udskyrelsen angaar, staa meget langt tilbage for de oprindelige Partier, ere de ved deres Tilføjelse frembragte Forhold ingenlunde uheldige. Dernæst er der stor Sandsynlighed for, at der under Hvidtefalken findes malede Dekorationer, om hvis Betydning man nu ikke kan have nogen Sde. Paa den højt uheldige Maade, hvorpaa Kapperne skære sig ind i Vinduerne, vil der kunne afhjælpes en Del. Men hertil kommer, at man ikke har mindste Vejledning til Bestemmelsen af, hvorledes det gamle Træloft har været; i andre beslægtede Kirker finder man heller ikke nogen saadan. Ved Anbringelsen af et Træloft vilde man saaledes indføre en fuldstændig ny Komposition, der absolut kommer til at spille en meget væsentlig Rolle i det gamle Rum. Dette kan derfor ikke tilraades.

I Høstirkens vestligste Tag saavel som i hele det søndre Sideskib er der nu Træhvelvinger; disse tænkes ombyggede med Murværk, efter at Sideskibets Ydermur, som nu holder stærkt udad, er skrævet tilbage i lodret Stilling. Det nordre Sideskibs Hvelvinger, der ere fra en senere Tid og i daarlig Forbindelse med Pille- og Buesystemet, foreslaas ommurede.

I Middelalderens Slutning har Fordringen til et større Kor medført dets Udvidelse i vestlig Retning, idet man gennem hele Korsflæringen har opført lave Skillerums-mure, hvortil der mod Nord og Syd har sluttet sig to Rækker Korstole. Man staa her overfor en Foranstaltning, om hvis Bevarelse der i arkæologisk Henseende maasse kan være delte Meninger. Hvad der har bestemt Arkitekten til at foreslaa en Udbring, er den Omstændighed, at Kirkerummets arkitektoniske Anlæg fuldstændig forstyrres, idet Korsfløjene skræres bort og for mange komme til at staa som underordnede Siderum. Dernæst er denne gamle Anordning kun ufuldstændig bevaret, idet de forreste Rækker af Korstolene ere borte og kun de bageste, som ligge højt og derfor nu ere ubrugelige, ere bevarede. I Tegningen er vist, hvorledes Alteret kunde flyttes tilbage paa den oprindelige Alterplads og Korstolene anbringes i selve Koret. I Forbindelse hermed maatte Gravpladen over Kong Erik Menved og Dronning Ingeborg sænkes noget; men dette vilde snarere være til Gavn end til Skade for Besigtigelsen af dette her i Landet eneftaaende Siderum.

Det nuværende Orgel angives at være i en daarlig Forfatning og dernæst for lille til Kirken. Bygningen af et nyt med Benyttelse af, hvad der kan bruges af det gamle, er derfor foreslaet.